

Čeští a němečtí studenti zkoumali v Zubrnících přínosy tradičních lučních sadů

11.6.2026 - | Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

Jaké přínosy poskytují tradiční luční sady přírodě i člověku? Touto otázkou se zabývají studenti Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem a jejich kolegové z Německa zapojení do mezinárodního studentského kurzu zaměřeného na ekosystémové služby lučních sadů. Jeho terénní část se uskutečnila na začátku června v Zubrnících v rámci projektu OKliBio (Ovocná krajina pro klimatickou změnu a biodiverzitu). Kurz navázal na dlouhodobou spolupráci UJEP a Leibnizova institutu ekologického rozvoje měst a regionů (IOER) v Drážďanech v oblasti výuky a výzkumu ekosystémových služeb přímo v krajině.

Kurz společně organizují odborníci z Institutu pro ekonomickou a ekologickou politiku Fakulty sociálně ekonomické UJEP (IEEP), Katedry geografie Přírodovědecké fakulty UJEP, Leibnizova institutu ekologického rozvoje měst a regionů (IOER) a Hochschule Zittau/Görlitz. Celkem sedm německých a pět českých studentů pracovalo ve smíšených mezinárodních týmech a prakticky si vyzkoušelo metody hodnocení ekosystémových služeb přímo v terénu.

Luční sady patřily po staletí k typickým znakům česko-saského pohraničí a významně utvářely podobu zdejší krajiny. Přestože představují významnou součást přírodního i kulturního dědictví regionu, jejich rozloha i počet stromů v posledních desetiletích klesají. Obnova a zachování těchto tradičních krajinných struktur proto patří mezi hlavní cíle projektu OKliBio.

Studenti během kurzu zkoumali luční sady, ovocné aleje i další liniové výsadby ovocných stromů v krajině. V terénu hodnotili jejich přínosy pro biodiverzitu, mikroklima a další ekosystémové služby. Prováděli vegetační průzkumy, posuzovali zdravotní stav a vitalitu ovocných stromů, mapovali charakteristiky prostředí a zaznamenávali výskyt vybraných přírodních prvků. Součástí výuky bylo také využití dronu a termovizních technologií pro sběr dat o vybraných charakteristikách prostředí a hodnocení mikroklimatických podmínek sledovaných lokalit. Nasbíraná data budou studenti dále zpracovávat a výsledky představí na podzim během společného setkání v Německu.

„Luční sady patří mezi nejcennější krajinné prvky našeho regionu. Poskytují širokou škálu ekosystémových služeb, od podpory biodiverzity přes zadržování vody v krajině až po kulturní a rekreační hodnoty. Jsme rádi, že si studenti mohli hodnocení těchto přínosů vyzkoušet přímo v terénu a současně spolupracovat v mezinárodních týmech. Právě propojení výzkumu, vzdělávání a praktické ochrany krajiny je jedním z hlavních cílů projektu OKliBio,“ říká Lenka Dubová z Institutu pro ekonomickou a ekologickou politiku Fakulty sociálně ekonomické UJEP, která projekt na univerzitě odborně vede.

Kurz probíhal ve spolupráci s Muzeem v přírodě Zubrnice, jehož pozemky s lučními sady poskytly ideální zázemí pro terénní výuku. Organizátoři děkují za vstřícnost a podporu zejména paní Ledvinkové a dalším pracovníkům muzea.

Mezinárodní kurz v Zubrnících je součástí širší spolupráce českých a zahraničních partnerů v oblasti environmentálního vzdělávání. Na přelomu června a července na něj naváže mezinárodní letní škola zaměřená na revitalizaci městských vodních toků, která do Ústí nad Labem přivede studenty z Evropy, Spojených států amerických i Indie. Hlavním tématem bude hledání možností obnovy Klíšského potoka a jeho lepšího začlenění do městského prostředí.

Kurz byl realizován v rámci projektu OKliBio: Ovocná krajina pro klimatickou změnu a biodiverzitu, který je spolufinancován Evropskou unií z programu Interreg Česko – Sasko 2021–2027. Projekt propojuje partnery z České republiky a Německa při ochraně a obnově tradiční ovocné krajiny a hledání způsobů, jak posílit její ekologické i společenské funkce v podmínkách klimatické změny.

<https://www.ujep.cz/cs/61052/cesti-a-nemecti-studenti-zkoumali-v-zubrnich-prinosy-tradicnich-lucnich-sadu>